

Kunnan asukkaan aloitteet 1.1.-30.6.2019

1. Särkiniemen ulkoilupuiston alueella sijaitsevien kesämajojen siirron keskeyttäminen
(*Kaupunkiympäristön toimiala*)
2. Siirtolapuutarhojen sisällyttäminen Kansalliseen kaupunkipuistoon
(*Kaupunkiympäristön toimiala*)
3. HLBTQ-korttelitalo Helsinkiin (*Kaupunginkanslia*)

1. Särkiniemen ulkoilupuiston alueella sijaitsevien kesämajojen siirron keskeyttäminen

Aloitteen sisältö:

Esitämme tässä kuntalaisaloitteessa, että Särkiniemen ulkoilupuistoon toteutettavaksi valmisteltu hanke ulkoilumajojen (kesämajojen) siirroiksi keskeytetään, koska se vedotessaan 1997 hyväksytyyn asemakaavaan samalla osin rikkoo sitä.

Esitämme myös, että kaupunkiympäristön toimiala veloitetaan perehtymään alueen olosuhteisiin käytännössä ja muuttamaan suunnitelmaa niin, että valmistelussa otetaan huomioon vuoden 1997 jälkeen muuttunut kaupungin tavoitetilanne, alueella kertynyt kokemustieto, sekä edellä esitetyt kulttuurihistorialliset ja lukuisat muut lähtökohdat. Ne puoltavat kiistatta rakennuskannan jättämistä ennalleen.

Erityisesti nykyisten, useassa tapauksessa iäkkäiden majanomistajien kohdalla siirto- tai purkuvaatimus on kohtuuton.

Yleiskaavassa alue on jätetty virkistyskäyttöön ja olemme vakuuttuneita siitä, että se palvelee nyky muodossaan hyvin niin kesämajalaisia kuin ulkoilijoiden kasvavaa määrää.

Jos perinteiset uimarannat vielä varustetaan ulkosaaristomaisiin olosuhteisiin soveltuvilla uimalaitureilla ja kunnostetaan rappiolle päässeet suihkut ja pukusuojat, Särkiniemen ulkoilualue vastaa vuosikymmenten jalostamassa luonnontilassaan parhaalla mahdollisella tavalla kaupunkilaisten ja matkailijoiden toiveisiin.

Aloite jätetty: 8.3.2019

Diaarinumero: HEL 2019-003759

Toimiala: Kaupunkiympäristön toimiala

Vastaus pvm: 26.9.2019

Vastaus:

Kiitos aloitteesta ja pahoittelut vastauksen viipymisestä! Kaupunginhallituksen 13.5.2013 tekemien linjausten mukaisesti kaupunki on vuokrannut omistamiaan kesämaja-alueita pitkäaikaisilla maanvuokrasopimuksilla kesämajayhdistyksille edellyttäen, että alue on asemakaavoitettu tätä tarkoitusta varten. Lauttasaaren Länsiulapanniemen ja Särkiniemi-Veijarivuoren kesämaja-alueita hallinnoi kolme yhdistystä; Poliisimajalaiset ry, Särkiniemen mökkiläiset ry ja HKL-Kesämajat ry.

Lauttasaaren puistoalueiden asemakaavat olivat pitkään vireillä, ja pitkän valitusprosessin jälkeen ne hyväksyttiin vuonna 2001 (asemakaavat

numero 10360 ja 10365). Asemakaavoissa alueet kaavoitettiin lähivirkistysalueiksi (VL), mutta sallittiin kesämajojen pito niille osoitetuilla rajatuilla alueilla. Kesämaja-alueiden ulkopuolella sijaitsevat majat tuli siirtää kesämaja-alueiden sisälle. Siirrettävien majojen sijainti oli kaavoitusvaiheessa sovittu sotainvalidien kesämaja-alueelle Länsiulapanniemelle, koska he luopuisivat kesämajanpidosta. Sotainvalideista osa ei sittemmin tyytynytään aiempaan päätökseensä ja he aloittivat oikeusproessin kaupunkia vastaan, jonka seurauksena kaikki siirrot eivät toteutuneet. Oikeusprosessi päättyi vasta vuonna 2015.

Kaupunki on tämän jälkeen selvittänyt, miten siirrot pystytään toteuttamaan, ja on teettänyt suunnitelmat korvaavista uusista majan pitopaikoista konsulttiyrityksellä. Työssä on perehdytty alueen olosuhteisiin erittäin perusteellisesti ja huomioitu alueen lähtökohdat. Kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti kaupunki on neuvotellut kesämaja-alueita hallinnoivien kesämajayhdistysten kanssa tarvittavista siirroista ja päässyt sopimukseen vielä vuoden 2017 lopulla siirtämättä olleista 27 majasta. Näistä 23 majan maanvuokrasopimukset olivat päättymässä 31.12.2018 ja neljän majan maanvuokrasopimukset olivat jo päättyneet 31.12.2016. Lisäksi kaupunki on neuvotellut ja päässyt sopimukseen kolmen muun asemakaavan vastaisesti sijaitsevan majan pitopaikan siirtämisestä. Kaikki korvaavat uudet majapaikat sijaitsevat asemakaavassa osoitettujen kesämaja-alueiden sisällä. Jokaiselle siirtyvälle kesämajalle on pystytty osoittamaan korvaava paikka.

On totta, että asemakaavaan merkittyjen aluekohtaisten majojen enimmäismäärä ylittyy. Ylitykset ovat kuitenkin vähäisiä ja johtuvat siitä, että jokaiselle vanhan paikkansa menettävälle osoitetaan korvaava paikka. Mikäli kaupunki ei olisi suostunut uusimaan 31.12.2018 ja 31.12.2016 päättyneitä vuokrasopimuksia, ei myöskään aluekohtaisia majajalityksiä olisi syntynyt, mutta toisaalta se olisi myös tarkoittanut majanpito-oikeuden päättymistä ilman oikeutta uuteen majapaikkaan toisaalla Särkiniemessä. Korvaavan majan pitopaikan saaneet ovat siis solmineet 31.12.2032 asti ulottuvia maanvuokrasopimuksia korvaavista majanpitopaikoista.

Poliisien kesämajayhdistyksen siirrot Länsiulapanniemellä ovat jo käynnissä. Siirtojen ja vanhojen majojen purkujen aikataulusta kaupunki on joutunut ja täten pyrkinyt osaltaan helpottamaan siirtymään joutuvien tilannetta. Poliisien kesämajayhdistyksen kanssa on sovittu, että siirtojen ja purkujen tulee olla hoidettu kuluvan vuoden loppuun mennessä ja muiden yhdistysten osalta on sovittu, että aikaa on vuoden 2020 loppuun asti. Joustoa on siis 1,5–2 vuotta, joten aikaa on annettu moninkertainen määrä vuokrasopimukseen kirjattuun kolmeen kuukauteen nähden.

Aloitteessa mainittu uimarantojen varustaminen uimalaitureilla sekä suihku- ja pukusuojien kunnostaminen on kannatettavaa. Lisäksi esim. myös kulutuksen ohjaaminen ja polkuverkoston kunnostamistoimenpiteet Särkiniemessä ja Länsiulapanniemessä pyritään ottamaan kaupungin

investointiohjelmaan.

Helsingin strategian mukaista on ollut ja on edelleen säilyttää Helsingin rannat ja saaret kaupungin omistuksessa ja helsinkiläisten yhteisessä käytössä. Lauttasaaren kesämajojen siirrot noudattavat asemakaavaa, kaupunginhallituksen päätöstä ja kaupungin strategiaa.

Lisätietoja antavat:

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, etunimi.sukunimi (a)hel.fi

Maria Mannisto, tonttiasiamies, etunimi.sukunimi(a)hel.fi

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

2. Siirtolapuutarhojen sisällyttäminen Kansalliseen kaupunkipuistoon

Aloitteen sisältö:

Kaupunginvaltuuston hyväksymään uuteen kaupunkistrategiaan sisältyy perustamisselvityksen tekeminen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Helsinkiin.

Suomen siirtolapuutarhaliitto ry:n Forssan liittokokous (2013) päätti puoltaa kansallisten kaupunkipuistojen perustamista kaupunkeihin ja niissä toimivien siirtolapuutarhojen sisällyttämistä niihin.

Suomen Siirtolapuutarhaliitto ja Helsingin Siirtolapuutarhojen Aluejärjestö ry jäsenpuutarhoineen ovat aktiivisesti mukana Helsingin esiselvityksen valmistelussa mm. monissa työpajoissa ja seminaareissa.

Esitämme, että kaikki helsinkiläiset siirtolapuutarhat sisällytetään alustavaan aluerajaukseen niiden puutarhataiteellisten, kaupunkihistoriallisten ja virkistysellisten arvojen vuoksi. Nämä siirtolapuutarhat sijaitsevat kaupungin viher- ja sinisormien varrella ja ovat erittäin tärkeitä henkireikiä kaikkien kaupunkilaisten vapaa-ajan ja virkistyksen sekä hyötyviljelyn mahdollistajina.

Pyydämme samalla mahdollisuutta lausua perustamisselvityksen kuulemisvaiheissa näistä suunnitelmista ja tulevasta hoito- ja käyttösuunnitelmasta.

Aloite jätetty: 5.4.2019

Diaarinumero: HEL 2019-004289

Toimiala: Kaupunkiympäristön toimiala

Vastaus pvm: 11.10.2019

Vastaus:

Kaupunki on tehnyt esiselvitystä kansallisesta kaupunkipuistosta. Esiselvitysvaiheen tarkastelussa olevissa vaihtoehtoissa siirtolapuutarhat tai siirtolapuutarhoja on otettu rajaukseen mukaan eri laajuudessa.

Alustavan tarkastelualueen laajuudesta riippuen rajaukseen otetaan mukaan siirtolapuutarhoja, jotka edustavat niitä erityisiä arvoja, joita kansallisella kaupunkipuistolla halutaan säilyttää. Tarkastelualueen laajuudesta ja kansallisen kaupunkipuiston päätöksenteon ketjusta ei ole vielä päätetty.

Helsinki tunnistaa siirtolapuutarhojen tärkeyden ja haluaa vaalia niiden arvoja. Vuonna 2016 hyväksytyssä yleiskaavassa siirtolapuutarhat kuuluvat virkisty- ja viheralueeseen, joka kytkeytyy seudulliseen viherverkostoon ja merelliseen virkistysvyöhykkeeseen. Siirtolapuutarhat ovat myös maisemakulttuurikohteita, jotka edustavat Helsingin kehityshistorian kannalta keskeisiä, kulttuurihistoriallisesti merkittäviä viheralueita.

Helsinki on lisäksi perustanut siirtolapuutarha-työryhmän, jonka tehtävänä on siirtolapuutarhoja koskevien ohjeiden ja sopimusten kokoaminen yhteen ja niiden päivittäminen. Työryhmä laatii uuden sopimus pohjan, joka otetaan käyttöön vuonna 2026 alkavaksi seuraavaksi vuokrasopimuskaudeksi.

Lisätietoja antaa:

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, etunimi.sukunimi(a)hel.fi

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

3. HLBTQ-korttelitalo Helsinkiin

Aloitteen sisältö:

Viime viikonloppuna pidetyissä kaksipäiväisissä uudenlaisen sateenkaarikansan ja valloittavan vapauden ystävien kaupunkifestivaaleilla, Querellessä heräsi keskustelu HLBTQ – korttelitalon tarpeellisuudesta Helsinkiin samaan aikaan kun koko HLBTQ-skene on uudistumassa.

Nuorempi sukupolvi ei enää tunne tarvetta gettoutua eivätkä osin siksi liiku alan paikassa, jotka ovat joko puolityhjiä tai 50+sukupolven kansoittamia, osin taas sen takia, ettei virallisen sukupuolisyrjinnän vähäisyyden takia tarvitse enää työntää täyttä

päättä penssaaseen omien keskellä turvallisesti jossain postimerkin kokoisessa ja ahdistavassa homoräkälässä.

Uuden HLBTQ- sukupolven ajatukset, itsetunto, terveelliset elintavat ja rento HLBTQ-ystävällisessä heteroympäristössä viettämä vapaa-aikaeivät paljon eroa heteroiden vastaavista. On kuitenkin yksi asia, mikä erottaa heidät heterokavereistaan; aina yhtä vaikea ja henkisesti rasittava kaapistaulostulo.

Kenenkään heteronuoren ei tarvitse tuskailla sitä miten kertoisi maalla asuville uskonnollisänmaallisen hurman hengessä hengittäville sukulaisilleen olevansa hetero. HLBTQ-kansa joutuu ja siksi suurin osa heistä muuttaa heti kun mahdollista Helsinkiin missä suurin osa heistä voi elää vapaasti ja valita sellaisen elämän kuin haluavat.

Helsingissä on 80-luvulta lähtien alueellistettu ja kohdistettu vapaa-ajan palveluita kaupunkilaisille mallikkaasti. Ensin tulivat alueelliset kulttuuritalot, sitten eri ryhmille tarkoitettut nuorisotalot ja viimeksi kaupunginosien korttelitalot. Mutta HLBTQ-talo puuttuu vielä.

Helsinki tarvitsee oman HLBTQ-ohjelmansa. HLBTQ-talo voisi toimia jo lakkautetun Lontoon Gay Centerin esimerkin pohjalta. Helsingin talossa voisi olla kuntosali, nuorisomaja, kahvila, disco, elokuvateatteri, medialaboratorio yms. Mutta ennen kaikkea talo voisi toimia pysähdys- ja hengähdyspaikkana niille HLBTQ-ihmisille, jotka eivät koe omakseen nykyisenkaltaista kaupallista HLBTQ-kulttuuria.

Aloite jätetty: 7.5.2019

Diaarinumero: HEL 2019-005685

Toimiala: kaupunginkanslia

Vastaus pvm: 19.6.2019

Vastaus:

Kiitos aloitteestanne. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisen aseman turvaaminen on tärkeä asia, joka näkyy läpileikkaavasti kaupungin toiminnassa. Helsingin kaupungin perusarvoja ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, joita kaupunki on sitoutunut edistämään. Kaupunki tukee erilaista toimintaa niin kaupungin omissa palveluissa kuin kolmannen sektorin järjestämässä toiminnassa, jossa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen hyvinvoinnin parantaminen on keskiössä. Sateenkaarevien helsinkiläisten pitää kokea kaupunki omakseen samalla tavalla kuin muut kaupunkilaiset.

Helsingin kaupungin on päivittämässä tämän vuoden aikana palvelujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat, jossa huomioidaan seksuaalisen suuntautuminen ja sukupuoli sekä sukupuoli-identiteetti syrjintäperusteina. Ohjelmien tarkoituksena on määrätietoisesti ja suunnitelmallisesti edistää seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaista kohtelua kaupungin palveluissa. Toimenpiteissä esimerkiksi korostetaan sukupuolen moninaisuuden huomioimista eri palveluissa sekä aktiivisesti puretaan palveluissa esiintyvää heteronormia, jonka takia asiakkaiden oletetaan automaattisesti olevan heteroja. Suunnitelmien tavoitteena on turvata kaikkien kaupunkilaisten yhdenvertaisuus ja ihmisoikeudet.

Aloitteessa ehdotetun sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille suunnatun HLBTQ-korttelitalon perustaminen tai ylläpitäminen ei ole Helsingin asukastiloja koskevien käytäntöjen mukaista. Kuten aloitteessa todetaan, Helsingissä on alueellistettu ja kohdistettu vapaa-ajan palveluita kaupunkilaisille. Kaupungin ylläpitämät asukas-, nuoriso- ja muut tilat ovat ensisijaisesti kohdistettu tilan lähiseudun asukkaille, ja ovat avoimia kaikille käyttäjille. Kaupunki ei ylläpidä asukas- tai vastaavia tiloja, joiden käyttö on sallittu vain rajatulle käyttäjäryhmälle. Esimerkiksi kaupungin ylläpitämiä nuorisotiloja voivat käyttää myös ryhmät nuorille suunnattuun toimintaan varattujen aikojen ulkopuolella.

Helsinki tukee asukkaiden ja yhteisöjen alueellista oma-aloitteellisuutta ja yhteistoimintaa tarjoamalla lukuisia tiloja kaupunkilaisten käyttöön maksuttomasti tai pientä maksua vastaan. Asukkaita, yhdistyksiä ja muita toimijoita kannustetaan hyödyntämään ja yhteiskäyttämään jo olemassa olevia tiloja. Muun muassa Helsinki ylläpitää yhdeksää avointa asukastaloa eri puolilla kaupunkia. Asukastalot ovat kaikille avoimia kohtaamis- ja tapahtumapaikkoja ja etenkin kirjastoissa järjestetään paljon erilaisia tilaisuuksia. Niiden tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja ehkäistä yksinäisyyttä. HLBTQ-korttelitaloon ehdotettua kaupallisen HLBTQ-kulttuurin ulkopuolista toimintaa voitaisiin esimerkiksi järjestää kirjastoissa.

Kaupunkistrategian mukaan tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kaupunki varmistaa, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Julkisten alueiden ja tyhjiä tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan helpotetaan. Kaupungin tilojen asukaskäytön pohjana olevia arvoja ovat asukaslähtöisyys, yhdenvertaisuus, turvallisuus sekä osallisuus. Kaupungin omistamien tilojen asukaskäytön tulee olla edellä mainittujen arvojen mukaista ja tilojen käyttöä edistetään edellä mainittujen arvojen pohjalta selkeästi, avoimesti ja niin laajasti kuin se on mahdollista.

Kaupunki tukee helsinkiläisiä järjestöjä, yhteisöjä ja asukasryhmiä vuosittain noin 70 miljoonalla eurolla myöntämällä avustuksia. Mikäli jokin yhdistys tai muu toimijaryhmä ylläpitäisi HLBTQ-tilatoimintaa, siihen olisi mahdollista hakea kaupungilta avustusta. Helsinki haluaa tällä tavoin rohkaista kuntalaisia osallistumaan kaupungin tilojen kehittämiseen ja rakentamiseen, jotta asukkaat voivat tehdä kaupungista omannäköisensä.

Lisätietoja antavat:

Vuorovaikutussuunnittelija Anu Markkola, etunimi.sukunimi(a)hel.fi

Suunnittelija Nitin Sood, etunimi.sukunimi(a)hel.fi

Johanna Seppälä

Osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö